

Respiratoir Syncytieel virus

Informatie voor ouders

Kinderafdeling D3 IJsselland Ziekenhuis

Wat is RS virus?

Respiratoir Syncytieel virus, vaak kortweg RS virus genoemd, is een veel voorkomend virus dat infecties van de luchtwegen (neus, keel, luchtpijp en longen) veroorzaakt bij kinderen en volwassenen. Ongeveer 70% van alle kinderen wordt in het eerste levensjaar besmet met het RS virus. Op de leeftijd van 2 jaar heeft bijna ieder kind één RS virusinfectie doorgemaakt. De eerste klachten beginnen 4 tot 6 dagen na besmetting met het virus.

Afhankelijk van de ernst van de infectie lopen deze klachten uiteen van een simpele neusverkoudheid tot een ernstige benauwdheid waarvoor soms een opname in het ziekenhuis nodig is.

Het aantal ziekenhuisopnames voor RS virus wisselt sterk van jaar tot jaar: in Nederland worden jaarlijks tussen de 1000 en 4000 kinderen ten gevolge van RS virus in het ziekenhuis opgenomen. Dit is ongeveer 2 van elke 100 kinderen die het RS virus hebben gekregen. Gelukkig overlijden kinderen zelden aan een RS virusinfectie.

Wanneer komt het RS virus voor?

In Nederland komt het RS virus in epidemieën voor in de herfst- en wintermaanden. Deze epidemieën beginnen vaak in oktober/november, met een piek in december/januari, en eindigen in maart/april.

Wat zijn de verschijnselen van een RS virusinfectie?

RS virus veroorzaakt bij de meeste gezonde kinderen en volwassenen een mild ziektebeeld, dat veel lijkt op een gewone verkoudheid, gekenmerkt door een verstopte neus, hoesten of oorpijn. Dit kan gepaard gaan met temperatuursverhoging.

Bij een kleine minderheid van de kinderen kan RSV zich ontwikkelen tot een ernstiger ziektebeeld, dat gekenmerkt wordt door veel hoesten, moeizaam en snel ademen, piepen en slecht drinken. Indien uw kind deze laatste klachten heeft, is het belangrijk dat u met uw arts contact opneemt.

Kan het RS virus gevaarlijk zijn?

Sommige groepen kinderen hebben een verhoogde kans om in het eerste levensjaar een ernstige RS virusinfectie te krijgen. Dit zijn:

- te vroeg geboren kinderen (zwangerschapsduur van minder dan 35 weken);
- kinderen met een chronische longaandoening (zoals bronchopulmonale dysplasie);
- kinderen met een aangeboren hartafwijking;
- kinderen met een verminderde afweer;
- kinderen die jonger zijn dan 8 weken.

Ongeveer 25% van alle kinderen die met een RS virusinfectie in het ziekenhuis worden opgenomen, behoort tot één van deze risicogroepen. Er zijn nog een aantal extra factoren die het risico om een RS

virusinfectie te krijgen, verhogen: het leven in grote gezinnen (meer dan vier personen in een huis), oudere broers en zussen in het gezin (maar ook het hebben van een tweelingbroer of -zus), roken in de buurt van de baby en crèchebezoek.

Wanneer is het met name belangrijk om een RS virusinfectie te voorkomen?

Als uw kind tot één van de genoemde risicogroepen behoort, heeft het een grotere kans om ernstig ziek te worden. Daarom is het met name voor deze kinderen belangrijk dat een RS virusinfectie op de zuigelingenleeftijd voorkomen wordt.

Is het RS virus besmettelijk?

Het RS virus is een erg besmettelijk virus. Personen die besmet zijn, kunnen het virus gedurende de eerste 8 dagen van hun ziekte overdragen aan anderen.

Bij kleine kinderen kan de periode van besmettelijkheid wel 4 weken duren. Kinderen en volwassenen kunnen meerdere malen besmet worden met het RS virus.

Echter de tweede en daaropvolgende RS virusinfecties verlopen meestal milder dan de eerste.

RS virus wordt vooral via de handen overgedragen na contact met een besmet persoon of voorwerp en daarna contact met de ogen, neus of mond. Het virus kan ook in grote druppels door niezen en hoesten overgebracht worden. Het virus kan tot 7 uur overleven op bijvoorbeeld speelgoed, ledikantjes, zakdoeken en tafels.

Hoe kunt u voorkomen dat uw kind RS virus krijgt?

Door in de eerste levensmaanden van uw kind gedurende het RS virusseizoen een aantal leefregels in acht te nemen, kunt u de kans op het krijgen van een RS virusinfectie bij uw kind verlagen:

- was altijd uw handen met water en zeep voordat u uw baby aanraakt en zorg ervoor dat anderen (familie, verzorgers, enz.) dat ook doen;
- indien u zelf of iemand anders die in contact met de baby komt, verkouden is of koorts heeft, probeer dan zoveel mogelijk direct contact met uw baby te vermijden (zie ook "Is het RS virus besmettelijk?");
- probeer oudere broers, zussen, vriendjes en vriendinnetjes zoveel mogelijk uit de buurt van uw baby te houden als ze zelf verkouden zijn of koorts hebben;
- vermijd plaatsen waar veel mensen bijeenkomen zoals openbaar vervoer, winkelcentra, crèches en kinderdagverblijven;
- rook niet in uw huis.

Er bestaat nog geen inenting om het eigen afweersysteem immuun te maken en zodoende een RS virusinfectie te voorkomen. Er is wel een medicijn dat **tijdelijk** bescherming kan geven tegen het krijgen van een RS virusinfectie. Dit medicijn (genaamd Synagis[®]) bevat afweerstoffen tegen het RS virus en moet van oktober tot en met februari iedere maand via een injectie in de spier worden gegeven.

Synagis[®] voorkomt ongeveer de helft van het aantal door het RS virus veroorzaakte ziekenhuisopnames bij baby's met een verhoogde kans op een ernstige RS virusinfectie. Gezien de belasting voor het kind, de matige werkzaamheid en de hoge kosten van het medicijn, moet het gebruik van Synagis[®] zorgvuldig worden afgewogen en wordt het alleen overwogen bij kinderen die een verhoogd risico lopen.

Synagis[®] beschermt niet tegen andere virussen die ook luchtweginfecties kunnen veroorzaken. Om ook de kans op een besmetting met deze virussen te verkleinen, blijft het dus belangrijk om de beschreven leefregels zo goed mogelijk toe te passen.

Hoe worden RS virusinfecties behandeld?

Omdat de meeste RS virusinfecties mild verlopen, is een behandeling gelukkig meestal niet nodig. Vaak kan worden volstaan met het spoelen van de neus met fysiologische zout. Indien uw kind een ernstige RS virusinfectie doormaakt of indien uw kind jonger dan 8 weken is, kan een opname in het ziekenhuis nodig zijn. Daar kan een ondersteunende behandeling gegeven worden, die bestaat uit het geven van extra zuurstof, al dan niet gecombineerd met medicijnen om de luchtwegen te verwijden. In een enkel geval moet een kind op de intensive care opgenomen worden. Synagis[®] helpt niet bij een bestaande RS virusinfectie en omdat het een virus is, hebben ook antibiotica geen effect.

Kan uw kind astma krijgen na een RS virusinfectie?

De meeste kinderen herstellen volledig na het doormaken van een RS virusinfectie. Sommige kinderen kunnen tijdens de eerste jaren na het doormaken van een ernstige RS virusinfectie, vooral bij verkoudheden, last hebben van piepen over de longen. Met astma heeft dat meestal niets te maken en het verdwijnt uiteindelijk weer.

Heeft u nog vragen?

Wanneer u vragen heeft over de inhoud van deze folder, dan kunt u contact opnemen met uw behandelend arts.

Meer lezen?

Kijk voor aanbevolen websites op www.ysl.nl bij uw specialisme.

Deze folder is gebaseerd op de folder "Wat u moet weten over RSV" van de kinderartsen in de regio Zuidwest Nederland. Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.